

Elinkeino-, liikenne- ja
ympäristökeskus

Tukihakukoulutus 30.03.2022

Keski-Suomi

Luomu

Uusi lainsäädäntö ja sitoumukset

Luomusitoumukset sekä luomuvalvonta
Riitta Laitisen virkavapaan sijaisena.

Kari Alatalo
29.3.2022

Luomusitoumukset 2022 - yleistä

- Uudet sitoumukset sekä lisäalat haettavissa!
- Jatkovuosi päättyviin – päätukihaku (tai lomake 101b)
 - Sitoumukset vuosilta 2015,2016 ja 2017
- Lomakkeella 215 haetaan (palautus ELY, 15.06.2022 mennessä)
 - Kokonaan uudet sitoumukset – kasvi/eläin
 - Sitoumuksen ulkopuolelta tulevat lisäalat (jo sitoumuksella -> tukihaussa)
 - Alle 5ha liitetään, yli 5ha uusi sitoumus – korvauskelpoisia!
 - Tuotantosuunnan muutos - kasvi <-> eläin
 - Myös eläinlajin vaihto/poisto/lisäys
 - Lomakkeella 215 myös, jos muutos esim. myyntikasvista -> yhteistyösopimukseen

Uudet sitoumukset 2022

- **Muistettavaa**

- Ilmoitettava luomuvalvontaan 30.04.2022 mennessä
 - Luomuvalvontalomake 1, sekä täydennysliite 1a-1h riippuen tuotantosunnasta
 - Muut liitteet (luomusuunnitelma, viljelykierto ym.)
- Koulutukset suoritettuna
- Alkutarkastukset suoritetaan ennen tukihaun päättymistä – ELY yhteydessä
- Jos olet suunnitellut siirtymistä luomuun, niin olkaa rohkeasti yhteydessä, hoidetaan valvontaan liittymisen hyvissä ajoin!
 - Aikaisempina vuosina tapauksia -> liian myöhään herätty ja mennyt aikaikkuna ohi!
 - Valvontaan pääsee, sitoumusta ei voi tälle vuodelle saada

Myyntikasvit, eläinten myyntikuitit ym.

- 30 prosentin myyntikasvivaatimus – lasketaan keskimääräisenä, paitsi...
- 2017 sitoutuneet tilat, joilla tavanomaisia eläimiä
 - Jos eläimet edelleen 2022 tavanomaisia -> 30% myyntikasvivaatimus (tai yhteistyösopimus)
 - Jos ei täyty, ei sitoumusta! (RT syksyllä)
- 2017 sitoutuneet eläintilat, joilla eläimet luomussa vuodesta 2017
 - Toimitettava sitoumuskaudelle päivätty kuitti eläinten/tuotteiden myynnistä. Palautus päätukihakemuksen liite tai suoraan ELY
 - Jos ei toimiteta, eläinsitoumusta ei voi jatkaa!
- Tila joka luopuu sitoumuksesta eläintuotannon osalta
 - 30% myyntikasvivaatimus heti voimaan! (tai yhteistyösopimus)
 - Jos ei täyty, ei sitoumusta!

Luomulainsäädäntö 2022 – muutokset

- Uusi luomulainsäädäntö voimaan 01.01.2022
 - EU:n luomuasetuksen soveltaminen alkaa
- MMM luomulainsäädäntö (<https://mmm.fi/luomu/luomulainsaadanto>)
 - *Uusi luomuasetus jättää jäsenvaltiolle erittäin vähän liikkumavaraa kansallisiksi säädöksiksi. Näin pyritään varmistamaan, että kuluttajat voivat luottaa siihen, että luonnonmukaisina mainostetut tuotteet todella ovat luomutuotteita, ja että markkinat ovat oikeudenmukaiset tuottajien, jakelijoiden ja markkinoijien kannalta.*
- Ruokavirasto ohjaa, kehittää, suunnittelee ja vastaa valvonnasta
 - ELY-keskukset - alkutuotannon valvonta
 - Ruokaviraston valtuuttamat tarkastajat

Uuden EU-asetuksen tuomia muutoksia kasvintuotannon luomuehtoihin, dokumentointiin ja valvontaan 2022

Tuotantoehdot

- Siirtymävaiheen lyhentäminen: ennakkohyväksyntä
- Lisäysaineistojen tuotantoon, käyttöön $\bar{A}\bar{A}$ ja tavislupiin liittyvät muutokset
- Kierrot, lannoitus, kasvinsuojelu
- Luomukasvihuone-tuotannon tuotantoehdot

Dokumentointi

- Jäljityksen ja taseen tarkastamisen mahdollistavat toimintatavat
- Varotoimenpiteet eli toimenpiteet (suunnitelmat, toteutus ja seuranta) joiden tavoitteena on välttää jäämät ja luomu- ja tavanomaisten tuotteiden sekoittuminen

Tarkastus ja sertifiointi

- Lisääntyvä ylimääräisten tarkastuksen määrä (5 % -> 10 %)
- Vähäriskisten tilojen pidennetty tarkastusväli, max 24 kk
- Pakollinen riskiperusteisesti kohdennettu jäljitystehtävä ja taseen tarkastus jokaisella fyysisellä tarkastuksella

Uusi lainsäädäntö – kasvintuotannon nostot

- HUOM. Luomun päivitetetyt kasvintuotannonehdot vielä julkaisematta!
- Muutoksia lisäysaineiston käyttöön ja tuotantoon
 - Tavoite – luomussa ei käytetä tavanomaista siementä enää vuoden 2036 jälkeen
 - Jatkossa siirtymävaiheet myös luomusiemenessä - sv1(tav.om)!, sv2 ja luomu
 - Kansallinen luettelo lajeista/lajikkeista joita saatavilla tarpeeksi luomuna – 31.03.2022(?)
 - Yleinen lupa käyttää tavanomaista lisäysaineistoa – jatkossa koko kasvukauden kattava
 - Ilmoitus käytöstä ELY
 - ELY-keskuksen eräkohtainen lupa säilyy – kansallinen luettelo, jos listalla – ei voi myöntää
 - Vanhat varastot esim. SV1 siemenestä voidaan käyttää loppuun
 - Peitattua siementä ei saa enää käyttää siementuotannossa – tarvitaan myös lupa tav.om.
 - Muutoksia siementen merkintään – siirtymävaiheensiemen seoksissa ym.
 - Laki voimassa 2022 alusta, ei vielä päivitettyjä ehtoja, vuonna 2022 ”vaiheittain” käyttöön

Uusi lainsäädäntö – kasvintuotannon nostot

- Siirtymävaiheen lyhentämiset – tiukennuksia nykykäytäntöön
 - Tukivalvottu ala – lohko ollut ympäristö-/luonnonhaittakorvauksen piirissä
 - Näyttö soveltumattomien tuotantopanoksien käytöstä esim. lohkokortit tai msev. lausunto
 - Voidaan myöntää kuten ennen
 - Muu luomukelpoinen ala (tukijärjestelmän ulkopuolelta, esim. raivatut alat)
 - Edellyttää jatkossa maastokäynnin toimijan luona
 - Riskianalyysi – tarvitaanko jäämätutkimus
 - Msev. tai Mhy lausunto (?)
 - Käytännön toiminta vielä hiukan auki – kuka tekee maastokäynnin, miten ja milloin
 - Hakemukset voi kuitenkin jättää normaalisti

Uusi lainsäädäntö – kasvintuotannon nostot

- Muutoksia viljelykiertoon, lannoitukseen ja kasvinsuojeluun
- Muutoksia dokumentointiin – luomusuunnitelma – 2022 ohjeistusta
 - Jäljitys ja taseet
 - Varotoimenpiteet – jäämien välttäminen
- Muutoksia luomuvalvontaan
 - Ylimääräisten tarkastusten määrä 5% -> 10%
 - Vähäriskiset tilat ja pidennetty tarkastusväli – 2023 lähtien
 - Luomusertifikaatti vuodesta 2022 lähtien TracesNt järjestelmästä
 - Vanhat edelleen ruokaviraston hakupalvelussa – uudet jatkossa TracesNt
 - <https://www.ruokavirasto.fi/yritykset/elintarvikeala/luomutuotteet/valvonta/luomusertifikaatti/>

Uusi lainsäädäntö - eläintuotanto

- Päivitetyt tuotantoehdot julkaistu 09.03.2022
- Kaikkien tavanomaisten eläinten hankinta luvanvaraiseksi
 - Myös siitossonnit jotka aiemmin luvan ulkopuolella
 - Aina on poikkeus – alkuperäisrodut luvan ulkopuolella
- Ruokavirasto julkaissut luomueläinrekisterin
(<https://www.ruokavirasto.fi/viljelijat/luomumaatilat/luomuelaimet/luomuelainrekisteri/>)
 - Lista tarjolla olevista luomueläimistä – toimijat voivat ilmoittaa
- Poikkeus nautojen loppulihotuksesta päättyy
 - Ei enää mahdollista 2022 – ongelmallista esim. sonneilla – laidunnus hoidettava

Uusi lainsäädäntö - eläintuotanto

- Lääkkeiden varoajat kaksinkertaistuvat
 - Minimi aina vähintään 48h
- Muutos siirtymävaiheen rehunkäyttöön
 - SV2 rehua 25 prosenttia annoksesta – aiemmin 30 prosenttia
- Muutoksia eläinlupiin – osa Ely:stä haetuista -> ruokavirastolle
- Muutoksia rehujen käyttöön sika- ja siipikarjatiloilte
 - Keski-Suomessa ei tällä hetkellä luomussa
- Paljon muutoksia siipikarjapuolelle
 - Keski-Suomessa ei tällä hetkellä luomussa

Kiitos!
Keski-Suomen ELY-keskus
Luomuvälvönnän sähköposti
luomu.keski-suomi@ely-keskus.fi

Asiantuntija

Kari Alatalo

kari.alatalo@ely-keskus.fi

(+358)0295 024 148

Maaseutuyksikkö

Keski-Suomen ELY-keskus, Cygnaeuksenkatu 1, PL 250, 40101 Jyväskylä

www.ely-keskus.fi/keski-suomi